

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

ZAKON Br. 2003 / 12

O UVIDU U SLUŽBENA DOKUMENTA

Shodno Poglavlju 9.1.26 (a) Ustavnog okvira,

Radi omogućavanja stalnim građanima Kosova da bliže učestvuju u procesu donošenja odluka u javnim institucijama i garantujući da javne institucije uživaju veću legitimnost, javnost rada i da su efikasnije i odgovornije za svoj rad pred građanima Kosova,

Skupština Kosova ovim usvaja sledeci:

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Svrha

Svrha ovog Zakona je:

- (a) da definiše nacela, uslove i granice na osnovama javnog ili privatnog interesa koji regulišu pravo na uvid u dokumenta :
 - (i) bilo kojeg organa ili agencije Privremenih institucija samouprave (PISG),
 - (ii) bilo kojeg organa ili agencije opštine,
 - (iii) bilo kojeg od nezavisnih tela i kancelarija nabrojanih, ili ustanovljenih prema Poglavlju 11 Uredbe UNMIK-a br. 2001/9 (Ustavni okvir);
 - (iv) Kosovske agencije povereništva
- (b) da ustanovi pravila koja osiguravaju najlakše moguće korišćenje ovog prava; i
- (c) da unapredi dobru upravnu praksu u vezi davanja dokumenta na uvid.

Član 2. Definicije

Za potrebe ovog Zakona:

- (a) "Institucije" podrazumevaju sve privremene institucije samouprave, njihove organe i agencije, KAP, opštinske organe i njihove agencije kao i samostalne organe i kancelarije određene ili formirane na osnovu Poglavlja 11. Ustavnog okvira.
- (b) «dokument» oznacava bilo koji sadržaj bez obzira na njegovu formu (pisan na papiru ili sacuvan u elektronskom obliku ili kao zvuk, video ili audio-vizuelni snimak) koji se tice predmeta koji se odnosi na politike, aktivnosti i odluke koje potpadaju pod oblast odgovornosti institucija;
- (c) «treća strana» oznacava bilo koje fizičko ili pravno lice, ili bilo koju ustanovu van odnosnih institucija.

Član 3. Korisnici i delokrug

- 3.1. Svaki stalni stanovnik Kosova ili bilo koje lice koje ispunjava uslove da se upiše kao stalni stanovnik Kosova i svako fizičko i pravno lice koje stanuje ili ima registrovanu kancelariju na Kosovu, ima pravo pristupa dokumentima institucija, poštujući načelo, uslove i ograničenja definisana ovim zakonom.
- 3.2. Institucije mogu da, pod uslovima iz tih istih nacela, uslova i granica, omoguce uvid u dokumenta bilo kojem fizičkom ili pravnom licu koje ne živi ili nema registrovanu kancelariju na Kosovu.
- 3.3. Ovaj Zakon se primenjuje na sva dokumenta koja neka institucija drži, ili ih je sacinila ili primila i nalaze se u njenom posedu, u svim oblastima rada institucija.
- 3.4. Ne zadiruci u odredbe clanova 4. i 8, dokumenti ce da budu dostupni javnosti bilo na osnovu pisanog zahteva ili neposredno u elektronskom obliku ili putem registra. Narocito ce ona dokumenta koja su sacinjena ili primljena u postupku zakonodavne procedure da budu neposredno dostupna u saglasnosti sa clanom 11.
- 3.5. Osetljiva dokumenta kao što su definisana u clanu 8.1 podležu posebnom postupku u saglasnosti sa tim clanom.
- 3.6. Ovaj Zakon ne zadire u prava na uvid javnosti u dokumenta koja drže institucije, koja mogu da proisticu iz instrumenata medunarodnog prava ili akata kojima institucije primenjuju medunarodno pravo.

Član 4. **Izuzeci**

4.1 Institucije će da odbiju uvid u neki dokument kada bi otkrivanje ugrozilo zaštitu

- (a) javnog interesa u pogledu:
 - (i) javne bezbednosti,
 - (ii) odbrane i vojnih pitanja,
 - (iii) međunarodnih odnosa,
 - (iv) finansijske, monetarne ili ekonomske politike institucija PISG;
- (b) privatnosti i integriteta pojedinca, narocito u saglasnosti sa važećim zakonom koji se odnosi na zaštitu ličnih podataka.

4.2 Institucije će da odbiju uvid u neki dokument kada bi njegovo otkrivanje zgrozilo zaštitu:

- (a) komercijalnih interesa fizičkog ili pravnog lica, uključujući intelektualnu svojinu,
- (b) sudskog postupka i pravnih saveta,
- (c) svrhu inspekcija, istraga i revizija,

osim ako postoji prevashodni javni interes za njegovo otkrivanje.

4.3 Vlada će izraditi listu dokumenata koja će se tretirati kao osetljiva pod datim oblastima predviđenim članom 4 i članom 8 u cilju zaštite javnih interesa.

4.4 Uvid u dokument koji je neka institucija sacinila za internu upotrebu ili koji je primila od neke institucije, koji se odnosi na pitanje o kojem institucija nije donela odluku, bice odbijeno ako bi otkrivanje tog dokumenta ozbiljno ugrozilo proces donošenja odluka u toj instituciji, osim ako postoji prevashodni javni interes za njegovo otkrivanje.

4.5 Uvid u dokument koji sadrži mišljenja za internu upotrebu kao sastavni deo razmatranja i preliminarne konsultacije u okviru odnosne institucije bice odbijen čak i nakon što je odluka doneta ako bi otkrivanje tog dokumenta ozbiljno ugrozilo proces donošenja odluka u toj instituciji, osim ako postoji prevashodni javni interes za njegovo otkrivanje.

4.6 U pogledu dokumenata trećih strana, institucija je dužna da se konsultuje sa trećom stranom radi procene da li izuzeci iz člana 4.1 ili 4.2 mogu da budu primenjeni, osim ukoliko je očigledno da dokument jeste, ili da nije za uvid.

4.7 Ako su samo delovi traženog dokumenta pokriveni bilo kojim od izuzetaka, preostali delovi tog dokumenta će da budu otkriveni.

4.8 Izuzeci, kako su postavljeni u članovima 4.1 do 4.5, važe samo za onaj period tokom kojeg, na osnovu sadržine dokumenta, bude postojalo opravdanje za njihovu zaštitu. Izuzeci mogu da važe 30 godina od sacinjavanja dokumenta.

- 4.9 Pri odlucivanju da li postoji prevashodni javni interes za otkrivanje dokumenta, institucije moraju da obrate dužnu pažnju na takva aspekte kao što su bilo kakav propust u pridržavanju zakonskih obaveza, postojanje bilo kakvog krivcnog dela, nepravilno izvršenje pravde, zloupotreba ovlašćenja ili nehat u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korišćenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili bezbednost pojedinca ili javnosti.

II. OBRADIVANJE ZAHTEVA

Član 5. Zahtevi

- 5.1 Zahtev za davanje na uvid dokumenta podnosi se u bilo kakvom pisanom obliku, uključujući elektronski, i na dovoljno precizan način da institucija može da utvrdi o kojem dokumentu je rec. Podnosilac zahteva nije obavezan da navede razloge za svoj zahtev.
- 5.2 Ako zahtev nije dovoljno precizan, institucija će da zatraži od podnosioca da pojasni zahtev i pomoci će podnosiocu u tome, na primer, time što će da mu pruži informacije o načinu korišćenja javnih registara dokumenata.
- 5.3 U slučaju da se zahtev odnosi na veoma dugacak dokument ili na veliki broj dokumenata, odnosna institucija može da se nezvanicno obrati podnosiocu u cilju pronalazjenja odgovarajućeg rešenja.
- 5.4 Institucije su dužne da pruže informacije i pomoc licima o tome na koji način i gde mogu da izvrše uvid u dokumenta.

Član 6. Obrada pocetnih zahteva

- 6.1 Zahtev za dobijanje nekog dokumenta na uvid mora da bude obraden bez odlaganja. Podnosiocu zahteva bice poslata potvrda o prijemu. U roku od 15 radnih dana od registrovanja zahteva, institucija je dužna ili da odobri davanje na uvid traženog dokumenta i da omoguci uvid u saglasnosti sa članom 9. u tom roku ili, putem pisanog odgovora, da navede razloge za potpuno ili delimicno odbijanje i da obavesti podnosioca o njegovom ili njenom pravu da podnese obrazloženi zahtev, u saglasnosti sa članom 6.2.
- 6.2 U slučaju potpunog ili delimicnog odbijanja, podnosilac može, u roku od 15 radnih dana od prijema odgovora institucije, da podnese obrazloženi zahtev tražeci od institucije da preispita svoj stav.
- 6.3 U izuzetnim slučajevima, kad se zahtev odnosi na veoma dugacak dokument, vremenski rok propisan u članu 6.1 može da bude produžen za još 15 radnih dana, pod uslovom da podnosilac zahteva bude unapred obavešten o tome i da mu budu dati detaljni razlozi.
- 6.4 Propust institucije da odgovori u propisanom roku daje pravo podnosiocu zahteva da podnese obrazloženi zahtev.

Član 7.

Obrada obrazloženih zahteva

- 7.1 Obrazložen zahtev mora da bude obraden bez odlaganja. U roku od 15 radnih dana od registrovanja takvog zahteva, institucija je dužna da odobri davanje na uvid traženog dokumenta i da omogući uvid u saglasnosti sa članom 9. u tom roku ili, putem pisanog odgovora, da navede razloge za potpuno ili delimično odbijanje. U slučaju potpunog ili delimičnog odbijanja, institucija je dužna da obavesti podnosioca o pravnim lekovima koji su mu na raspolaganju, a to su pokretanje sudskog postupka protiv institucije shodno odredbama odgovarajućeg važećeg zakona i/ili podnošenje žalbe Ombudsmanu shodno Poglavlju 10 Ustavnog okvira i Uredbi UNMIK-a broj 2000/38.
- 7.2 U izuzetnim slučajevima, kad se zahtev odnosi na veoma dugacak dokument ili na veliki broj dokumenata, vremenski rok propisan u članu 7.1 može da bude produžen za još 15 radnih dana, pod uslovom da podnosilac zahteva bude unapred obavešten o tome i da mu budu dati detaljni razlozi.
- 7.3 Propust institucije da odgovori u propisanom roku biće smatrano negativnim odgovorom i daje pravo podnosiocu zahteva da pokrene sudski postupak protiv institucije shodno odredbama odgovarajućeg važećeg zakona i/ili da podnese žalbu Ombudsmanu shodno odredbama Poglavlja 10 Ustavnog okvira i Uredbe UNMIK-a broj 2000/38.

Član 8.

Postupak u slučaju dokumenata osetljive prirode

- 8.1 Dokumenta osetljive prirode su dokumenta koja su nastala u institucijama i koja su klasifikovana kao takva u saglasnosti sa propisima odnosne institucije, koji štite suštinske interese Privremenih institucija samouprave.
- 8.2 Zahtevi za davanje na uvid dokumenata osetljive prirode prema postupcima postavljenim u članovima 6. i 7. obrađuju samo ona lica koja imaju pravo da se upoznaju sa tim dokumentima. Ta lica takode procenjuju kakve reference u vezi dokumenata osetljive prirode mogu da budu unete u javni registar.
- 8.3 Dokumenta osetljive prirode mogu da budu ubeležena u registar ili objavljena samo uz pristanak autora.
- 8.4 Institucija koja odluci da odbije davanje na uvid nekog dokumenta osetljive prirode dužna je da da razloge za svoju odluku na način koji ne šteti interesima zaštićenim u članu 4.
- 8.5 Propisi institucije koji se odnose na dokumenta osetljive prirode moraju da budu objavljeni.

Clan 9.
Uvid nakon podnošenja zahteva

- 9.1 Podnosilac ce da dobije uvid u dokumente bilo tako što ce da ih razgleda na licu mesta ili dobijanjem kopije, ukljucujuci, kad je to moguće, elektronsku kopiju, u zavisnosti od izbora podnosioca. Cena izrade i slanja kopija može da bude naplacena od podnosioca zahteva. Ova naplata ne sme da prelazi stvarnu cenu izrade i slanja kopija. Razgledanje na licu mesta, manje od 20 kopija stranice A4 i neposredan uvid u elektronski oblik ili kroz registar bice besplatni.
- 9.2 Ako je institucija o kojoj je rec vec objavila neki dokument tako da je isti lako dostupan podnosiocu, institucija može da ispuni svoju obavezu pružanja dokumenata na uvid tako što ce da obavesti podnosioca kako da nabavi traženi dokument.
- 9.3 Dokumenti ce da budu dati u postojećoj verziji i formatu (ukljucujuci elektronski ili alternativni format kao što su Brajevo pismo, krupna štampa ili traka) uz dužno poštovanje izbora podnosioca zahteva.

III. REGISTRI

Clan 10.
Registri

- 10.1 Svaka institucija ce da omoguci uvid javnosti u registar dokumenata. Uvid u registar bi trebalo da bude omogucen, gde je to moguće, u elektronskom obliku. Reference na dokumente bice ubeležene u registar bez odlaganja.
- 10.2 Za svaki dokument registar mora da sadrži broj reference, predmet i kratak opis sadržine dokumenta i datum kada je dokument primljen ili sacinjen i ubeležen u registar. Reference ce da budu nacinjene na nacin koji nece da ugrozi zaštitu interesa navedenih u clanu 4.
- 10.3 Institucije su dužne da odmah preduzmu neophodne mere da ustanove registar koji ce da bude u funkciji od 1. januara 2004. godine.

Clan 11.
Neposredan uvid u elektronski oblik ili putem registra

- 11.1 Institucije ce u meri u kojoj je to moguće da obezbede neposredan uvid javnosti u elektronski oblik ili putem registra u saglasnosti sa propisima institucije o kojoj je rec.
- 11.2 Posebno ce da budu neposredno dostupni zakonodavni dokumenti, ukljucujuci dokumente sacinjene ili primljene u toku procedure za usvajanje akata koji su pravno obavezujući, pod uslovima iz clanova 4. i 8.
- 11.3 Gde je to moguće, ostali dokumenti, konkretno oni dokumenti koji se odnose na razvoj politike ili strategije, bice neposredno dostupni.
- 11.4 Kad neposredan uvid nije dat putem registra, registar ce u meri u kojoj je to moguće da ukaže na mesto na kojem se nalazi dokument.

IV. SPROVOĐENJE

Član 12. Jezici

Pripadnici zajednica, kao što su definirani u Ustavnom okviru, izvršavaju svoja prava po ovome zakonu na njihovom jeziku.

Član 13 Informacije

Svaka institucija je dužna da preduzme potrebne mere da obavesti javnost o

- (a) pravima koja imaju prema ovom Zakonu; i
- (b) osobi za kontakt u instituciji kojoj mogu da budu upućena pitanja i problemi.

Član 14. Upravna praksa u institucijama

- 14.1 Institucije će da razviju dobru upravnu praksu kako bi omogućile vršenje prava na uvid koje je zajemceno ovim Zakonom.
- 14.2 Institucije će da ustanove jedan među-institucijski odbor koji će da proučava najbolje prakse, da razrešava moguće sukobe i da raspravlja o budućim razvojjima u pristupu javnosti dokumentima.
- 14.3 Vlada ima ovlašćenja za izdavanje podzakonskih akata u pogledu sprovođenja ovog Zakona a posebno u pogledu uspostavljanja pravila i postupaka koji se odnose na klasifikaciju dokumenata osetljive prirode.

Član 15 Reprodukcija dokumenata

Ovaj Zakon nema uticaja na bilo koja postojeća pravila o autorskom pravu koja mogu da ograniče prava trećeg lica da reprodukuje ili da iskorišćava objavljena dokumenta.

Član 16. Izveštaji

- 16.1 Svaka institucija će jednom godišnje da objavi izveštaj za prethodnu godinu obuhvatajući broj slučajeva u kojima je institucija odbila da pruži na uvid dokumenta, razloge za takvo odbijanje i broj dokumenata osetljive prirode koja nisu ubeležena u registar.

- 16.2 Najkasnije do 31. jula 2004. godine, kao i svake godine posle toga, Kabinet Premijera ce da objavi izveštaj i da jednu kopiju izveštaja prosledi Skupštini Kosova o sprovođenju ovog Zakona i dace preporuke ukljucujuci, ako to bude prikladno, predloge za revidiranje ovog Zakona i program aktivnosti i mera koje treba da preduzmu institucije.

V. PRELAZNE ODREDBE

Clan 17.

Prelazne odredbe koje se ticu uvida u dokumenta osetljive prirode

- 17.1 Vlada ce da usvoji odgovarajuca pravila i postupke u pogledu klasifikovanja dokumenata osetljive prirode shodno clanu 8, 60 dana po stupanju na snagu ovog zakona.
- 17.2 Propuštanje institucija da donesu svoja pravila i postupke u saglasnosti sa clanom 17.1 ne daje im za pravo da odbiju davanje dokumenata na uvid shodno clanu 8.

Clan 18.

Prelazne odredbe koje se ticu zaštite licnih podataka

Do stupanja na snagu zakona koji se odnose na zaštitu licnih podataka, institucije smeju da objavljuju samo one podatke za koje postoji prethodni i izricit pristanak lica na koje se odnose.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Clan 19.

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu na dan kada ga objavi Specijalni Predstavnik Generalnog Sekretara na Kosovu.

Zakon Br. 2003 / 12
16 Oktobar 2003

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci
